

Gårdskraft AS
Tuengen Allé 27
0374 Oslo

Oslo, 19. februar 2025

Energidepartementet
Akersgata 59
0033 Oslo

GRAVEFOSSEN KRAFTVERK I DRANGEDAL – KLAGE PÅ AVSLAG PÅ SØKNAD OM KONSESJONSFRITAK

Ref. 202310293-21.

Gårdskraft AS (Tidl. Stor Fallhøyde AS) sendte 28.juni 2023 melding om Gravefossen kraftverk i Drangedal kommune i Telemark, og ba NVE om å gjøre en konsesjonsplikt-vurdering av tiltaket.

Søker mottok svar på søknaden 14.februar 2025. I svaret heter det at tiltaket er konsesjonspliktig og må behandles etter vannressursloven § 8. NVEs sier i sin begrunnelse at kunnskapsgrunnlaget ikke er godt nok til å vurdere konsekvensene av tiltaket, og at det derfor må gjennom en konsesjonsbehandling. Dette gjelder for områdene naturmangfold, landskap og friluftsliv.

Søker finner det vanskelig å forstå at en konsesjonsprosess i seg selv vil bringe frem vesentlig mer kunnskap av betydning for konsekvensvurderingene, og begrunner det slik:

- Friluftsinntak. *Drangedal kommune* er den nærmeste til å gi en god vurdering av dette, og har i sin tilbakemelding bl.a. fremhevet Graveelva som badeplass for lokalbefolkningen. Denne badeplassen ligger imidlertid 500 m vest for kraftverksinntaket, og vil ikke bli påvirket. *Telemark fylkeskommune* sier i sin tilbakemelding at «det er liten til ingen aktivitet ved selve Gravefossen». Fylkeskommunen fremhever området ved «Gravhølen/Storhølen», som er det samme området som kommunen omtaler. Det er videre kartlagt et område sør for tiltaksområdet, mot Rønnumnibben og Vrålstadheia, i kategorien «svært viktig friluftsområde». Kartlagt område tangerer inntaksområdet til kraftverket, men uten at bruken blir påvirket. Adkomststi til friluftsområdet passerer over Gravelva ca. 1 km vest for inntaket, og vil ikke bli påvirket. *NVE* konstaterer etter befarig at det på fallstrekningen finnes kulper som gir mulighet for bading. Søkers kommentar til dette er at slike kulper forsvinner vanligvis ikke selv om vannføringen blir vesentlig mindre.
- Landskap. Gravefossen kan ved flomvannføringer virke imponerende nok, men ved normale vannføringer skiller den seg ikke ut fra et vanlig fossestryk. Den ligger noe bortgjemt, virker upåaktet og blir ikke betraktet som et landskapselement, verken av lokalbefolkning eller tilreisende. Området ved Gravefossen er ikke nevnt i turistbrosjyrer, etc. Fraværet av oppgatte turstier, utsiktspunkter, etc. bekrefter at fossen ikke er et mye besøkt turmål. Fylkeskommunens undersøkelser stemmer dermed godt med lokale observasjoner.

Se ellers notat fra Thomas Lia Småkraft & Natur, Vedlegg 1.

- Naturmangfold. Søker kan et stykke på vei være ening i at det på dette feltet er rom for å øke kunnskapsgrunnlaget før vedtak fattes, f.eks. kartlegging av truede arter innen gruppene karplanter og moser. **Søker foreslår derfor å gjennomføre en registrering og konsekvensvurdering av terrestrisk miljø på fallstrekningen, etter gjeldende metodikk fra Miljødirektoratet. Søker foreslår i tillegg å tilpasse slipp av minstevannføring til det konsesjonsgitte Gravelva kraftverk oppstrøms, dvs. 100 l/s i tidsrommet fra mai til september og 20 l/s resten av året.**

Gravefossen er vurdert til å være et absolutt vandringshinder for oppvandring av anadrom fisk. I forbindelse med fritakssøknaden ble det tatt kontakt med den lokale jeger- og fiskeforeningen, samt lokale, som opplyste om at Møledammen var et hinder for oppvandring av storørret og ev. anadrom fisk. Det ble samtidig bekreftet at det var mye småørret på strekningen fra planlagt kraftverk og ned mot samløpet med hovedelva. Dette antas med stor sikkerhet å være fisk som har sluppet seg ned over fossen ved stor vannføring. Slik nedvandring vil ikke bli hindret av omsøkt inntaksterskel.

Fig.1: Møledammen som vandringshinder (Foto: Småkraftkonsult AS 19.09.2024)

Søker vil også forplikte seg til å dimensjonere og konstruere inntaksrist på en slik måte at fisk og ål ikke blir sugd inn i røret og turbinen. Konstruksjonen kan om nødvendig inkludere en «ålerenne». Teknisk utførelse vil utarbeides i forbindelse med detaljplan, og

kan behandles av kommunen etter plan- og bygningsloven (Pbl).

Søker håper med dette at NVE har fått grunnlag til å revurdere sitt vedtak, og at en kostbar og tidkrevende konsesjonsprosess kan unngås.

Vi ser frem til en rask tilbakemelding.

Med vennlig hilsen

Øystein Sævi

Sævi

Daglig leder

Vedlegg